

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.III.287/2025/14.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2026. március 3.

Az ügy tárgya: kiskorú veszélyeztetésének büntette

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Dabasi Járásbíróság, 8.B.151/2022/57., ítélet,
tárgyalás, 2024. május 13.

Másodfok: Budapest Környéki Törvényszék, 1.Bf.405/2024/6., végzés,
tanácsülés, 2024. november 18.

Az indítvány előterjesztője: a II. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a

Dabasi Járásbíróság 8.B.151/2022/57. számú ítéletét és a Budapest Környéki Törvényszék 1.Bf.405/2024/6. számú végzését a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja.

A II. rendű terheltet a 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetése büntette [Btk. 208. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmenti.

Elrendeli a 331.170 (háromszázharmincegyezer-egyszázhetven) forint egyetemleges bűnügyi költségből a II. rendű terhelt által megfizetett 216.000 (kettőszáztizenhatezer) forintnak a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori kamatával emelt visszatérítését a II. rendű terhelt részére.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Dabasi Járásbíróság a 2024. május 13. napján meghozott 8.B.151/2022/57. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetése büntetében [Btk. 208. § (1) bekezdés]. Ezért őt megrovásban részesítette. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költségről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. november 18. napján jogerős 1.Bf.405/2024/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A jogerős ítéletben rögzített, és ekként a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás a következő:

az I. rendű és a II. rendű terhelt 2010. augusztus 23. napján kötött házasságot település1-en. Házasságkötésüket megelőzően 2008. október hónaptól élettársi kapcsolatban éltek. Házasságukból három gyermekük született, 2010. november 3. napján a sértett1, 2013. október 8 napján a sértett2 és a sértett3.

A terheltek – még a házasságuk megkötése előtt – 2008 októberétől együtt éltek a II. rendű terhelt kizárólagos tulajdonát képező cím3 szám alatti ingatlanban, ezen ingatlan volt utolsó közös házastársi lakásuk is, ami egy 182 négyzetméter hasznos alapterületű, egy földszintből és egy pincészintből álló családi ház.

A terheltek házassága 2014. év elején oly mértékben megromlott, hogy az együttélésük megszakadt, ezt követően, bár továbbra is a közös házastársi lakásban, de egymástól különváltan éltek.

2014. március 31. napján az I. rendű terhelt kereseti kérelmet nyújtott be a Dabasi Járásbíróságra, melyben kérte a II. rendű terhelttel kötött házasságának a felbontását, azt, hogy a bíróság a gyermekek feletti szülői felügyelet gyakorlására őt jogosítsa fel, és kötelezze a II. rendű terheltet gyermektartásdíj megfizetésére.

2014. június hónapban az I. rendű terhelt a három kiskorú gyermekkel település²-re költözött az édesanyja kétszobás ingatlanába, majd 2014. szeptember 15. napján visszaköltözött a cím³ szám alatti ingatlanba. A Dabasi Járásbíróságon 4.P.20.335/2014. számon folyamatban volt eljárásban a terheltek úgy nyilatkoztak, hogy helyre kívánják hozni a házasságukat, az életközösségüket helyreállították, ezért az eljárás 2015. július 13. napján szünetelés folytán megszűnt.

Bár a terheltek az életközösségüket helyreállították és a gyermekeket közösen gondozták, azonban közöttük mindennaposá váltak a viták és veszekedések, ami előfordult, hogy akár tettelegességbe is torkollott. A terheltek mindketten a másikat hűtlenséggel vádolták, továbbá folyamatos feszültséget jelentett, hogy a házasságban a pénzt a II. rendű terhelt kezelte, ebből fakadóan is a terhelteknek folyamatos anyagi vitáik voltak. Ezen konfliktusoknak a sértett¹, a sértett² és a sértett³ kiskorú sértettek számtalan alkalommal szem- és fültanúi voltak.

A terheltek házassági életközössége véglegesen és helyrehozhatatlanul 2017 szeptemberében szakadt meg, ezt követően, bár egy ingatlanban, de egymástól különváltan éltek, oly módon, hogy a II. rendű terhelt az ingatlan alagsorába – pincéjébe – költözött, és ott magának egy különálló lakrészt alakított ki.

2018. szeptember 3. napján az I. rendű terhelt ismételten kereseti kérelmet nyújtott be a Dabasi Járásbírósághoz a házasság felbontása iránt.

Az életközösség megszakadását követően a terheltek abban állapodtak meg, hogy a gyermekekről heti váltásban gondoskodnak, amibe mindkét terhelt beleegyezett, és ami meg is valósult annak ellenére, hogy azt korábban az I. rendű terhelt ellenezte. A terheltek között azonban ezt követően is folyamatosak voltak a viták és a konfliktusok – a fenti okokon túl – most már amiatt is, hogy nem tudtak konszenzusra jutni a kiskorú gyermekeik jövőbeni felügyelete, elhelyezése kapcsán. Ennek során mindkét terhelt részéről a kiskorú sértettek irányába történt olyan ráhatás, hogy a kiskorú gyermekek a gyermekelhelyezés kapcsán őket válasszák, mindkét terhelt mondott a másik szülőre, a másik szülőről negatív dolgokat a kiskorú sértetteknek, ami bennük feszültséget és érzelmi megterhelést váltott ki. A szülők között meglévő folyamatos feszültség, a huzamosan fennálló konfliktusok – amibe a terheltek több alkalommal a kiskorú sértetteket is bevonták – a gyermekek érzelmi veszélyeztetettségéhez vezettek, személyiségükre károsan hatottak.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ 2019. január 2. és 2019. július 22. napja között a családsegítés keretein belül gondozta a családot, és ami azzal zárult, hogy a terheltek vállalták a válásterápián való részvételt. Ezt követően, 2019. november 5. napján a II. rendű terhelt kérelmére a család ismételten alapellátásba került, melynek során mindkét szülő elismerte, hogy az atrocitások a gyermekek előtt zajlanak.

A Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala 2020. február 18. napján PE-04/GYAM/57-10/2020. számú határozatával kiskorú sértett¹, PE-04/GYAM/57-12/2020. számú határozatával kiskorú sértett³, míg PE-04/GYAM/57-11/2020. számú határozatával kiskorú sértett² védelembe vételét rendelte el, és kötelezte a terhelteket, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársaival működjenek együtt, tanácsaikat és útmutatásaikat fogadják meg. A terheltek kiskorú gyermekeinek védelembe vételét a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala végül 2021. augusztus 18. napján megszüntette.

A terheltek között történt durva veszekedések és elmergesedett kapcsolat következményeként több alkalommal rendőri intézkedésre is sor került a cím3 szám alatti ingatlannál.

A 2019. október 9. napján történt rendőri intézkedést követően a II. rendű terhelte feljelentése nyomán tulajdon elleni (rongálás) szabálysértés miatt az I. rendű terhelttel szemben a Dabasi Járásbíróság előtt 10.Sze.7/2020. szám alatt szabálysértési eljárás indult. Az eljárást a bíróság 2021. január 13. napján kelt és ugyanakkor jogerős 10.Sze.7/2020/18. számú végzésével megszüntette, miután a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján nem találta megállapíthatónak azt, hogy a szabálysértést az I. rendű terhelte elkövette.

A II. rendű terhelte mint magánvádló könnyű testi sértés vétsége miatt az I. rendű terhelttel szemben tett feljelentése alapján folyt büntetőeljárás a Dabasi Járásbíróság előtt 1.B.158/2020. szám alatt. A bíróság 1.B.158/2020/6. számú, 2022. március 4. napján jogerőre emelkedett ítéletében az I. rendű terhelte az ellene testi sértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette, mivel a bíróság álláspontja szerint jogos védelmi helyzetben cselekedett. A jogerős ítélet tényállása szerint 2020. április 12. napján, 20 óra körüli időben a terheltek az általuk közösen lakott cím3 szám alatti családi ház alagsori részében tartózkodtak, amikor közöttük szóváltás alakult ki. A II. rendű terhelte a szóváltás közben a lépcsőn felfelé haladó I. rendű terhelte a hajánál fogva elkapta, és megpróbálta visszahúzni az alagsori részbe, mire az I. rendű terhelte a lépcsősoron lévő hótaposó csizmát a kezébe vette, és azzal a II. rendű terhelte a fején, a bal arc részén eltalálta, majd ezt követően a terheltek az alagsori részben – utólag már meg nem határozható módon – a földre kerültek, ott dülakodtak. Ezen cselekmény során mindkét terhelte nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett el.

2020. október 2. napján azért, hogy a terheltek között fennálló – jellemzően a gyermekek előtt zajló – napi gyakoriságú viták, veszekedések megszűnjenek, az I. rendű terhelte elköltözött a cím3 szám alatti ingatlanból, ezt követően a terheltek napi szintű vitái megszűntek.

A Megyei Kormányhivatal Járási Hivatala a Dabasi Járásbíróság jelzése alapján 2021. október 12. napján PE-04/GYAM/509-23/2021. számú határozatával a gyermekek védelembe vételének ügyében hivatalból ismételten eljárást indított, és a 2021. november 12. napján kelt PE-04/GYAM/0509-36/2021. számú határozatával kiskorú sértett3, a 2021. november 12. napján kelt PE-04/GYAM/0509-34/2021. számú határozatával kiskorú sértett1, és a 2021. november 12. napján kelt PE-04/GYAM/0509-35/2021. számú határozatával kiskorú sértett2 védelembe vételét rendelte el.

Az I. rendű terhelte elköltözését, 2020. október 2. napját követően a terheltek heti váltásban gondoskodtak a kiskorú gyermekekről, majd a házassági bontóperben, 2021. december 13. napján megtartott tárgyaláson a terheltek a gyermekek feletti szülői felügyelet és kapcsolattartás tekintetében egyezséget kötöttek akként, hogy a kiskorú gyermekek feletti szülői felügyeletet közösen jogosultak gyakorolni azzal, hogy a gyermekek lakóhelye a II. rendű terhelte lakóhelyével egyezik meg, továbbá szabályozták a kiskorú gyermekek és az I. rendű terhelte közötti kapcsolattartást, illetve megállapodtak a gyermektartásdíj fizetésében. Az egyezség a folyamatos kapcsolattartás tekintetében 2022. január 19. napján kiegészítésre került.

Az I. rendű és a II. rendű terhelte a tényállásban részletezett, 2014. és 2020. október 2. napja közötti időszakban tanúsított magatartásukkal súlyosan megszegték a kiskorú sértettek vonatkozásában fennálló nevelési kötelezettségüket, amivel kiskorú sértett1, kiskorú sértett2 és kiskorú sértett3 sértett érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyeztette.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a II. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottnak – a megtámadott határozat megváltoztatása, és a II. rendű terhelt felmentése érdekében.

[5] Indokai szerint jelen ügyben az ítéleti tényállás alapján a bűnösség kérdésében nem lehet állást foglalni.

[6] Nem dönthető el ugyanis az a kiskorú veszélyeztetése megvalósulása szempontjából alapvető jelentőséggel bíró kérdés, hogy a tényállásban írt elkövetési magatartások – azok tartalmát tekintve – súlyos kötelességszegésnek minősülnek-e.

[7] Vitatta a bűncselekmény eredményének megvalósulását, mivel álláspontja szerint nem került bizonyításra, hogy a szülők veszekedései a gyermekek testi, szellemi, értelmi, erkölcsi fejlődését oly mértékben befolyásolták hátrányosan, hogy az elérje a bűncselekmény szintjét.

[8] Emellett nem állapítható meg az elkövetési magatartás és az eredmény közötti okozati összefüggés, továbbá az sem, hogy a II. rendű terhelt szándéka átfogta a kötelességszegés súlyosságát, és azt, hogy ezzel a kiskorú gyermekek testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti.

[9] Hangsúlyozta, hogy a kiskorú veszélyeztetése kizárólag a súlyos kötelességszegést kívánja a büntetőjog eszközével büntetni, a kisebb mulasztások, nevelési hibák, nevelési alkalmatlanság a büntetőjog hatókörén kívül esik, azok gyermekvédelmi intézkedést indokolnak.

[10] Ehhez képest a szülők magatartásában bekövetkezett pozitív változás miatt a gyámhivatal 2021 augusztusában megszüntette a sértett gyermekek védelembe vételét.

[11] A terhelték közötti polgári perben készült szakértői vélemény sem azt állapította meg, hogy nem tesznek eleget a nevelési kötelezettségüknek, hanem azt, hogy nem képesek túltenni magukat a veszekedéseken.

[12] A polgári bíróság nem látta veszélyeztetve a gyermekeket, ezért nem hozott ideiglenes intézkedést sem, pedig erre megvolt a jogi lehetősége.

[13] Kifejtette, hogy a szülők szétválása általában még felnőttkorban is utolérhető nyomot hagy a gyermekek fejlődésében, ez kikerülhetetlen következmény. A terhelték bűnössége körében azonban azt kellett volna bizonyítani, hogy magatartásuk ezt a mértéket jóval meghaladó módon sértette a gyermekeket, ez azonban nem sikerült. A rossz kapcsolat önmagában véve nevelési kötelezettség megsértésének ugyanis nem tekinthető, és nem alapozza meg a bűncselekmény megállapítását.

[14] Utalt arra, hogy a jogerős ítélet hatályban tartása súlyosan káros gyakorlatot vezetne be az ilyen élethelyzetek rendezésére irányuló jövőbeni ügyekben, ugyanis szinte minden bontóperben az várható, hogy feljelentésre és büntetőeljárás lefolytatására kerül sor. Közismert ugyanakkor, hogy a szülők sokszor kénytelenek egy fedél alatt élni a házasság megromlását követően, miközben közöttük a feszültségek mindennaposak. Ugyanez történt a jelen ügyben is, a feleknek egymás ellen kellett harcolni, a gyermekeknek pedig újra fel kellett idézni egy olyan időszakot az életükben, amely nyilvánvalóan megterhelő volt a számukra.

[15] A Legfőbb Ügyészség BF.413/2025/3. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[16] Kifejtette, hogy a tényállás részletesen rögzíti a terheltek által tanúsított magatartást, és azzal összefüggésben az is tényszerűen megállapítható volt, hogy a gyermekek érzelmi és erkölcsi fejlődését hogyan veszélyeztette, károsította a terheltek magatartása.

[17] A szülők közötti veszekedések hosszú időn keresztül, a gyermekek jelenlétében zajlottak, emellett a terheltek a gyermekeiket a másik szülő ellen befolyásolták. A veszekedések intenzitását mutatja, hogy a tényállás szerint rendőri intézkedésre, tettlegességre is sor került, illetve indokoltá vált a hatóság általi védelembe vétel is.

[18] Jelen ügyben sokkal többről van szó tehát annál, minthogy csupán a szülők megromlott házasságát, a közöttük elmérgesedett kapcsolatot lehetne nevelési kötelezettségszegésként értékelni. A gyermekek ugyanis rendszeresen tanúi voltak a szülők vitáinak, ezekbe a nézeteltérésekbe, konfliktusokba be is vonták őket.

[19] Kifejtette, hogy a gyermek főként a szüleitől kap mintát arra, hogy az emberi kapcsolatokban, így a házasságban felmerülő vitás helyzeteket miként kell feloldani. Ehhez képest a terheltek a másik fél becsmérlésével, vagy akár fizikai támadásával adtak nyomatékot a közöttük felmerülő vitás kérdések rendezése során. Az ingatlanban lakó gyermekek pedig ennek kényszerű fül- és szemtanúi voltak, amellyel a II. rendű terhelt is tisztában volt, így tudta, hogy magatartásával helytelen mintát közvetít a gyermekei számára.

[20] Utalt arra, hogy a válás önmagában érzelmi megterhelést jelent a gyermekek számára, mert azzal jár, hogy az addig egy családként működő közösség felbomlik. Ehhez képest azonban a terheltek a gyermekekre való ráhatással a sértettek másik szülőhöz való érzelmi kötődését támadták annak érdekében, hogy a gyermekelhelyezés kapcsán majd őket válasszák. Mindezt úgy próbálták elérni, hogy a másik szülőről rossz dolgokat állítottak, negatív színben tüntették fel.

[21] A terheltek magatartásának rendszeressége, éveken átívelő időszaka, intenzitásának fokozódása a társadalmi elvárásokkal szembeni súlyos köteleességszegésként értékelhető, amellyel összefüggésben tényszerűen megállapítható a gyermekek fejlődésének veszélyeztetése is.

[22] Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

[23] A II. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében a felülvizsgálati indítványnak megfelelően nyilatkozott azzal, hogy a II. rendű terhelt tekintetében a veszélyeztetésére irányuló szándék még nyomokban sem fedezhető fel, a cselekménye gondatlan, ezért felmentésének van helye.

[24] Hivatkozott arra, hogy az elkövető szándékának át kell fognia a köteleességszegés súlyosságát, és a bűncselekmény eredményét, ez pedig nem állapítható meg

III.

[25] A II. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa a következők szerint alapos.

[26] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja.

[27] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van

helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[28] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[29] Kétségtelen, hogy a Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[30] A tényállás támadhatatlansága azonban nem jelenti azt, hogy a meglévő vagy az esetlegesen hiányzó ténymegállapításnak a tényállásszerűség szempontjából ne lenne jelentősége; a nem koherens, önellentmondásos tényállás ugyanis a Kúria gyakorlata szerint anyagi jogi sérelemként vizsgálható.

[31] Az irányadó tényállásnak mindazokat a tényeket tartalmaznia kell, amelyek az alkalmazott Btk. rendelkezéseinek szempontjából jelentősek, nem tartalmazhat viszont olyan ténymegállapítást, amely egymásnak ellentmondó vagy egymást kizáró jogi minősítést tesz lehetővé, és olyan további releváns tényeket sem, amelyet az ügyész nem tett a vád tárgyává [Be. 607. § (1) bekezdés b) pont].

[32] Ehhez képest ítéltető meg, hogy a megtámadott határozat ügydöntő rendelkezése a büntető anyagi jog szabályaival összhangban áll-e.

[33] A kiskorú veszélyeztetésének büntetettét a Btk. 208. § (1) bekezdése szerint az a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy követi el, aki az e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti.

[34] A bűncselekmény jogi tárgya a kiskorú zavartalan és helyes testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének védelme, ennek megfelelően a cselekmény passzív alanya is minden esetben csak kiskorú (tizennyolcadik életévét be nem töltött, kivéve a házasságkötéssel nagykorúságot szerzett) személy lehet.

[35] A bűncselekmény elkövetési magatartása a nevelési, felügyeleti, illetőleg gondozási kötelezettség súlyos megszegése.

[36] A „nevelés, felügyelet és gondozás” feladata, különösen a családon belül rendszerint együtt jár, illetve részben egybe is esik, mégis fogalmilag mást fednek le. A kötelességek körébe tartozó nevelés a kiskorú sokoldalú fejlődésének elősegítésére irányuló tudatos, illetve példamutatáson alapuló ráhatásokból tevődik össze, a felügyelet a kiskorú magatartásának folyamatos és rendszeres ellenőrzését jelenti, a gondozás pedig a kiskorú alapvető szükségleteinek kielégítésére irányul, és biztosítja a normális testi fejlődésének feltételeit.

[37] Az elkövetési magatartás tehát nyitott, hiszen elkövethető lényegében bármilyen, a fenti kötelezettségből adódó súlyos kötelezettségszegéssel akkor, ha az a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti.

[38] A nevelés, felügyelet vagy gondozás feladatából folyó kötelességek tartalmát a családjogi szabályok és más magas szintű normák többnyire leginkább általánosságban határozzák meg, a családi viszonyokon belül azokat főként az „íratlan szabályok” (erkölcsi normák) konkretizálják, mégpedig a kiskorú életkorában, személyi tulajdonságaiban és körülményeiben meglévő lényeges eltérések figyelembevételével.

[39] A kötelezettségszegés mulasztásban (a kötelességek nem teljesítésében; például iskolába járás, orvosi kezelés elmulasztása) nyilvánul meg, vagy tevékenységgel (pl. a gyermek, vagy a házastársa gyermek előtti rendszeres bántalmazása), gyakorta a kettő

ötvözetével valósul meg. A nevelési, felügyeleti, illetve gondozási kötelesség megszegése ugyanakkor kizárólag abban az esetben tényállásszerű, ha az elkövető magatartása „súlyos” kötelességszegésként értékelhető. Ilyennek pedig az a kirívó kötelességszegés minősül, amely az általános társadalmi felfogás szerint minimálisan elvárható követelmények nem teljesítésével vagy megszegésével realizálódik, akkor is, ha közvetlen eredménnyel ugyan nem jár, de hatásában súlyosabb folyamat megindítására vezet.

[40] A bűncselekmény eredménye a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődésének veszélyeztetése. A sérelem bekövetkezése tehát nem szükséges, ugyanakkor az absztrakt veszélyeztetés nem elégséges; konkrét veszély bekövetkezése a feltétel.

[41] Az, hogy a konkrét veszély bekövetkezett-e, leginkább a kiskorú személyiségére konkretizált vizsgálódás útján dönthető el, vagyis a kiskorú személyiségét, életkorát és konkrét helyzetét, egyezőval az ügy összes körülményét gondosan elemezve lehet elbírálni, hogy a testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődés veszélye bekövetkezett-e, illetőleg az az elkövető magatartására vezethető-e vissza.

[42] A konkrét veszély pedig akkor valósul meg, ha a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének károsodásával, a sérelem bekövetkezésének lehetőségével fenyeget. Így a testi fejlődés veszélyeztetése fennáll, ha a kiskorú az indokolatlan, durva bántalmazásból eredően megbetegszik vagy megsérül, az értelmi fejlődés kerül veszélybe, ha a kiskorú szellemi fejlődése lelassul, az erkölcsi fejlődés veszélyeztetése pedig akkor állapítható meg, ha a kiskorúnak a morális értékekhez való viszonyában, a társadalomba való normális beilleszkedésében az elkövető magatartása következtésben keletkezik zavar.

[43] Egy-egy magatartás veszélyeztető jellege tehát mindig csak a maga konkrétságában és az adott passzív alanyra vonatkoztathatóan ítéltető meg általában.

[44] Az elkövető súlyos kötelességszegése és az eredményként jelentkező, a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének veszélyeztetése között az okozati összefüggés megléte is szükséges, vagyis a veszélyhelyzetnek az elkövető súlyosan kötelességszegő magatartására kell visszavezethetőnek lennie.

[45] Ehhez képest a tényállás az alábbiakat tartalmazta:

- bár a terheltek 2014 végén az életközösségüket helyreállították és a gyermekeket közösen gondozták, közöttük mindennapossá váltak a viták és veszekedések, ami előfordult, hogy akár tettelegességbe is torkollott;
- a terheltek mindketten a másikat hűtlenséggel vádolták, folyamatos anyagi vitáik voltak;
- ezen konfliktusoknak a kiskorú sértettek számtalan alkalommal szem- és fültanúi voltak;
- a terheltek az életközösségük 2017 szeptemberi megszakadását követően a gyermekekről heti váltásban gondoskodtak;
- a terheltek között ezt követően is folyamatosak voltak a viták és a konfliktusok;
- ennek során mindkét terhelt részéről a kiskorú sértettek irányában történt olyan ráhatás, hogy a kiskorú gyermekek a gyermekelhelyezés kapcsán őket válasszák;
- mindkét terhelt mondott a másik szülőre, a másik szülőről negatív dolgokat a kiskorú sértetteknek, ami a kiskorú sértettekben feszültséget és érzelmi megterhelést váltott ki;
- a szülők között folyamatos volt a feszültség, a huzamosan fennálló konfliktusokba több alkalommal a kiskorú sértetteket is bevonták, ami a gyermekek érzelmi veszélyeztettségéhez vezetett, személyiségükre károsan hatott;
- 2019. november 5. napján a II. rendű terhelt kérelmére a család ismételten alapellátásba került, melynek során mindkét szülő elismerte, hogy az atrocitások a gyermekek előtt zajlanak;

- a terheltek között történt durva veszekedések és elmérgesedett kapcsolat következményeként több alkalommal rendőri intézkedésre is sor került az általuk lakott ingatlannál;
- a II. rendű terhelt mint magánvádló könnyű testi sértés vétsége miatt az I. rendű terhelttel szemben tett feljelentése alapján folyt büntetőeljárás a Dabasi Járásbíróság előtt;
- a jogerős ítélet tényállása szerint a terheltek az általuk közösen lakott családi ház alagsori részében tartózkodtak, amikor közöttük szóváltás alakult ki. A II. rendű terhelt a fenti szóváltás közben a lépcsőn felfelé haladó I. rendű terheltet a hajánál fogva elkapta, és megpróbálta visszahúzni az alagsori részbe, mire az I. rendű terhelt a lépcsősoron lévő hótaposó csizmát a kezébe vette, és azzal a II. rendű terheltet a fején, a bal arcreszén eltalálta, majd ezt követően a terheltek az alagsori részben – utólag már meg nem határozható módon – a földre kerültek, ott dülakodtak. Ezen cselekmény során mindkét terhelt nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett el;
- az I. rendű és a II. rendű terhelt a magatartásával súlyosan megszegte a kiskorú sértettek vonatkozásában fennálló nevelési kötelezettségét, amivel a sértettek érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyeztette.

[46] A tényállásszerűség az úgynevezett tárgyi okozatosság, a bűnösség pedig az úgynevezett alanyi okozatosság. A kettő együtt adja ki, hogy az elkövető tehet arról, amit a terhére róttak, amivel vádolják, mert van olyan külvilágbeli magatartása (viselkedése), ami a büntetőtörvényi tényállás szerint elkövetői magatartás (mint szükséges ismerv a tárgyi oldalon); és mert tehet az ilyen magatartás tanúsításáról. Ez utóbbi az anyagi jogi bűnösség elengedhetetlen alapja, amely az alany tudati/gondolati világával függ össze (és mint ilyen, szükséges ismerv az alanyi oldalon). A bűncselekmény hiánya pedig ezek hiányát jelenti.

[47] A tárgyi oldal eleme mindenekelőtt tehát az elkövetési magatartás (e nélkül nincs bűncselekmény), továbbá az elkövetési tárgy, az eredmény az okozati összefüggés, a hely, idő, mód és az eszköz.

[48] Másként fogalmazva, a történeti tényállásnak olyan konkrétumokat kell tartalmaznia, amelyek az általánosan megfogalmazott törvényi tényállás tárgyi oldali elemeire vetíthetők.

[49] A kiskorú veszélyeztetése büntetett a ítélkezési gyakorlat szerint akár egy cselekmény elkövetése is megalapozhatja, amennyiben az a törvény szerinti hatást, veszélyeztetést fejt ki a gyermek erkölcsi, értelmi vagy testi fejlődése vonatkozásában (BH 2007.326.). Szükséges azonban kiemelni, hogy akár hosszabb időtartamot átfogó cselekménysor (ismétlődő cselekmények, élethelyzetek) sem alkalmas az elbírálásra, ha olyan mértékben elnagyolt, hogy a bűncselekmény törvényi tényállási elemei egyetlen esetben sem állapíthatóak meg.

[50] Jelen ügyben éppen erről van szó.

[51] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által megalapozottnak tekintett tényállásban a tárgyi ismérvek oldalán olyan komoly hiányosságok mutatkoznak, ami miatt az nem alkalmas a büntetőjogi felelősség megállapítására.

[52] Ennek oka, hogy az ítéletben rendkívüli általánosságban került meghatározásra az, hogy mi történt, mi az a cselekménysor (elkövetési magatartás), amely e bűncselekmény megállapítására egyébként alkalmas lehet. A tárgyi ismérvek körében – egy kivételtől eltekintve – a konkrét elkövetések mikéntje, helye, ideje nem állapítható meg, nem lehet konkrétan meghatározni, hogy az pontosan mikor és hogyan történt.

[53] Megjegyzi a Kúria, hogy a bíróság által megállapított tényállással szemben a vádirat mindezt az alábbiak szerint tartalmazta:

[54] „Ugyanezen időszakban a vádlottak vitái néhány alkalommal – így 2019. október 9. napján, 2019. december 10. napján, 2020. április 12. napján és 2020. július 13. napján –

szintén a gyermekek jelenlétében tettelegességgig fajultak, melyek során a cím3 szám alatti ingatlanban 2019. október 9. napján I. rendű vádlott szándékosan összetörte a II. rendű vádlott laptopját; 2020. április 12. napján és 2020. július 13. napján I. rendű vádlott megkarmolta és leköpte II. rendű vádlottat, 2020. április 12. napján I. rendű vádlott egy csizmával megdobta II. rendű vádlott fejét; míg II. rendű vádlott 2019. december 10. napján és 2020. április 12. napján megtépte I. rendű vádlott haját és őt a földre nyomta, melynek következtében a vádlottak egymásnak 8 napon belül gyógyuló, könnyű sérüléseket okoztak.” (Dabasi Járási Ügyészség B.1233/2021/14. számú vádirat 2. oldal 2. bekezdés)

[55] Kétségtelen, hogy az irányadó tényállás a vádiratban írtakhoz képest részletesebb leírást ad a 2020. április 12. napján történetéről, azonban éppen azt nem tartalmazza, hogy az egyik szülő másik általi bántalmazásának a kiskorú sértettek tanúi voltak.

[56] Összegezve: a tényállásszerűséghez nem elegendő csupán annak általánosságban való rögzítése, hogy a terheltek közötti veszekedések folyamatosak voltak, több esetben tettelegességgig fajultak, többször rendőri intézkedésre is sor került, hanem szükséges ezek konkrét időpontjának feltüntetése, annak részletezése, hogy miben nyilvánult meg a tettelegesség, illetve minden ilyen esetre vonatkozóan az, hogy ezt a kiskorú sértett(ek) észlelték, és ebből adódóan e konfliktusok passzív részeseivé váltak.

[57] A kiskorú veszélyeztetése büntetével összefüggésben a konkrét elkövetési magatartás minél pontosabb leírása azért is elengedhetetlen, mert az ítélkezési gyakorlat szerint a szülők megromlott házassága, az elmérgesedett kapcsolat önmagában véve nevelési kötelelességszegésnek nem tekinthető, nem alapozza meg a kiskorú veszélyeztetése büntetének megállapíthatóságát (EBH 2006.1491.).

[58] Az elkövető konkrét cselekményére vonatkozó történeti elemek hiányát nem pótolja a bűncselekmény eredménye, amely a törvényi tényállás egyik eleme. Nem lehet az eredményből visszakövetkeztetni az elkövetői magatartásra, ugyanis amennyiben az a tényállásból hiányzik, önmagában az eredményre és általában az elkövetői magatartással való okozati összefüggésre utalás a büntetőjogi felelősséget nem alapozza meg.

[59] Megjegyzi továbbá a Kúria, hogy egy nyilvánvalóan törvényi egységet képező cselekménysor esetén, ahol a részecselekmények többségének időpontja nem ismert (nem került rögzítésre), nyilvánvalóan meghatározhatatlanná teszi az elévülés megállapíthatóságát is.

[60] A tényállás részletezett hiányosságát nem pótolja a bizonyítás anyagára történő hivatkozás {Dabasi Járásbíróság 8.B.151/2022/57. számú ítélet [56], [73] bekezdés}, ha mindezen konkrét tények nem szerepelnek az ítéletben (sem a vádban).

[61] Következésképpen tévedett az eljáró bíróság, amikor a II. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét megállapította 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetése büntetében [Btk. 208. § (1) bekezdés].

[62] Ezért a Kúria a II. rendű terheltet az ellene 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetése büntette [Btk. 208. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel felmentette.

[63] A II. rendű terhelt által megfizetett bűnügyi költség visszatérítéséről a Be. 856. § (1) bekezdés c) pontja alapján rendelkezett.

[64] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a II. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján a II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta; őt az ellene 3 rendbeli kiskorú veszélyeztetése

büntette [Btk. 208. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette, és rendelkezett az általa megfizetett bűnügyi költség visszatérítéséről.

[65] *A döntés elvi tartalma*

Az irányadó tényállásnak mindazokat a tényeket tartalmaznia kell, amelyek az alkalmazott Btk. rendelkezéseinek szempontjából jelentősek. Ehhez képest ítéltető meg, hogy a megtámadott határozat ügydöntő rendelkezése a büntető anyagi jog szabályaival összhangban áll-e. Másként fogalmazva, a történeti tényállásnak olyan konkrétumokat kell tartalmaznia, amelyek az általánosan megfogalmazott törvényi tényállás tárgyi oldali elemeire vetíthetők.

IV.

[66] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[67] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt elöterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt elöterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2026. március 3.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ